

Thomashuis Venlo & energie-armoede: VenloFonds?

Klik of tik om tekst in te voeren.

aan College van B&W en bestuurssecretaris
van Gert Franssen
c.c. Wilma Castelijns
onderwerp Advies en voorstel inzake vraagstuk tegemoetkoming extra energiekosten Thomashuis Venlo

ons kenmerk
team
steller mr. GBJW Franssen
doorkiesnummer +31 614354183
e-mail g.franssen@venlo.nl
datum

Geachte bestuurders,

Samenvatting:

Met dit op de pré-adviezen aanvullend advies stellen we u voor om op basis van de hardheidsclausule van de beleidsregel energietoeslag 2022 te besluiten tot een toekenning van de energietoeslag over 2022 in bezwaar, betreffende de inwoners van het Thomashuis Venlo. Met als onderliggende motivatie dat dit zowel naar aard en geest van de regelingen en concrete situatie rechtmatig en doelmatig is.

Voorstel

- Ervan uitgaande dat u de ambtelijke pre-adviezen inzake de bezwaarschriften van de inwoners van het Thomashuis Venlo inzake energietoeslagen 2022 inhoudelijk overneemt (betekenende dat u het Thomashuis Venlo ziet als een inrichting in de zin van de Participatiewet);
- stellen wij u aanvullend voor om onder toepassing van artikel 5 (de hardheidsclausule) van de beleidsregels *eenmalige energietoeslag 2022* een begunstigend besluit te nemen en de inwoners van het Thomashuis, na de heroverweging in bezwaar, individueel een energietoeslag over 2022, zijnde een bedrag van €1.300,- toe te kennen.
- Tot slot zullen, zoals reeds in overleg is besproken met wethouders Boom en Schaterjé, de besluiten op bezwaar onder wethoudersmandaat door wethouder E. Boom worden ondertekend.

Toelichting

Dit advies is complementair aan de adviezen die u heeft ontvangen inzake de bezwaarschriften van 7 bewoners van het Thomashuis Venlo. (6 bezwaarschriften zijn door de heer Gossens (de zorgverlener) als gemachtigde namens bewoners ingediend. 1 bezwaarschrift is door de bewindvoerder van een bewoners ingediend.)

De bezwaren richtten zich op de primaire afwijzing van de aangevraagde energietoeslag 2022. Ten behoeve van uw besluiten op deze bezwaarschriften wordt u in afzonderlijke adviezen voorgesteld te volharden in uw primaire besluit, primair omdat op basis van hun woonsituatie in een inrichting de bezwaarden uitgesloten zijn van de aangevraagde categoriale bijzondere bijstand.

In de adviezen op bezwaar staat niet in geschil dat de bezwaarden door de energiecrisis - evenals personen die wel recht hebben op de categoriale bijzondere bijstand – hogere noodzakelijke kosten van levensonderhoud hadden;

Ook staat niet in geschil dat de woon- en zorgsituatie van de bezwaarden in het Thomashuis een bijzondere aard heeft, waarbij door de bewoners afzonderlijk (hogere) energiekosten worden betaald aan de Thomashuis-beheerder;

Wel in geschil is of het Thomashuis voldoet aan de definitie van 'inrichting', aangezien bewoners van een inrichting ingevolge artikel 35 Participatiewet zijn uitgesloten.

In de u voorgelegde adviezen op bezwaar wordt vanuit verdedigbare argumenten en gronden toegelicht waarom in casu de woon- en zorgsituatie als een inrichting te typeren valt.

Ook wordt in de ambtelijke pre-adviezen toegelicht dat de beleidsregel eenmalige energietoeslag 2022 is ontwikkeld onder tijdsdruk van de toenmalige urgentie om op korte termijn tot een proportioneel ondersteuningspakket te komen. Ten behoeve van een landelijk uniforme uitvoering van de energietoeslag, is door het ministerie van SZW en VNG een (niet-bindende) richtlijn opgesteld. Daarin wordt geadviseerd om personen in een inrichting van deze energietoeslag uit te sluiten omdat personen in een inrichting geen energierekening hebben.

Deze aannahme moge opgaan voor de gebruikelijke situatie waarin sprake is van een inrichting; bij Thomashuis Venlo is daar echter geen sprake van: de bewoners van het Thomashuis dragen een aantal kostensoorten:

- Hun zorgkosten worden voldaan uit het PersoonsGebonden Budget (PGB)
- Hun woonkosten worden voldaan uit hun reguliere inkomen en onderscheiden in drie categorieën:
  - o Huur
  - o Eten en drinken
  - o Gas, water & licht en servicekosten

Hoewel om redenen van administratieve vereenvoudiging (daarbij rekening houdend met de bijzondere situatie van deze bewoners) deze Thomashuis-bewoners geen eigenstandige energie-aansluiting hebben bij een energieleverancier, hebben en dragen zij wel degelijk vanuit hun reguliere inkomen zelf de kosten van gas, water en stroomverbruik.

Telefonische navraag bij Thomashuis Venlo heeft ook geleerd dat de bewoners ten gevolge van de hogere energierekeningen van het Thomashuis Venlo een aanzienlijke verhoging van het maandbedrag voor gas, water, licht en servicekosten voor hun rekening krijgen. De betreffende bewoners maken noodzakelijkerwijs hogere kosten voor hun energieverbruik en staan daarin dus op vergelijkbare voet en positie als de doelgroep waarvoor de energietoeslag nadrukkelijk is bedoeld.

Aangezien blijkens de rijks-richtlijnen en -handreikingen de reden om inrichtingsbewoners uit te sluiten uitsluitend is gelegen in het voorkomen van overcompensatie, ontbreekt in deze bijzondere situatie materieel de rechtvaardigingsgrond tot afwijzing op grond van het inrichtingsbegrip.

Desalniettemin is er in formele zin wel sprake van een inrichting zoals bedoeld in de Participatiewet. In z'n algemeenheid is afwijzing op grond van het inrichtingsbegrip Participatiewet dan ook terecht, aangezien in z'n algemeenheid bij een inrichting er wel

sprake zou zijn van overcompensatie wanneer de inrichtingsbewoner geen causale relatie heeft tussen kosten van energie en betalingen daarvoor.

In de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat het college handelt overeenkomstig de beleidsregel, *tenzij* dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen.

We hebben met betrekking tot het Thomashuis te maken met een bijzondere situatie waarin de beleidsregels en achterliggende regelgeving niet specifiek voorzien. Juist voor dit soort situaties is er in de beleidsregels voorzien in een hardheidsclausule, in casus artikel 5 van de beleidsregel:

“Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag, indien dringende redenen hiertoe noodzaken.”

Nu duidelijk is dat het inrichtingsbegrip niet tot bedoeling heeft om inrichtingsbewoners die wél zelf kosten voor energieverbruik dragen te benadelen, is de meest passende oplossing om in deze bijzondere situatie (waarin de bewoners van het betreffende Thomashuis Venlo zelf kosten dragen voor energieverbruik) te komen tot een oplossing die recht doet aan de bedoeling van de beleidsregels in relatie tot de situatie van de bewoners van het Thomashuis Venlo;

Namelijk:

- Compensatie van de door energiecrisis veroorzaakte meerkosten
- Voor mensen met een laag inkomen (in 2022 in Venlo gesteld op 150% minimumloon)
- Zonder vermogenstoets

De bijzonderheid in deze is dat er dus wel per Thomashuis-bewoner energiekosten gedragen en betaald worden, maar dat deze niet rechtstreeks aan een energieleverancier worden afgedragen per bewoner. In plaats daarvan heeft het Thomashuis Venlo één aansluiting bij een energieleverancier en worden de door energiecrisis veroorzaakte meerkosten van het bijbehorende energiecontract, doorbelast als onderdeel van de woonlasten aan de afzonderlijke bewoners.

In het kader van dit onderzoek is er contact opgenomen met vertegenwoordigers van ‘De drie Notenboomen’, de overkoepelende organisatie van en voor Thomashuizen. Uit dat contact blijkt dat het in het merendeel van de ruim honderd Thomashuis-situaties, de aanvragen voor categoriale energietoeslag door de betreffende gemeenten zijn toegekend. Niet altijd op basis van de primaire aanvraag, vaak ook eerst na bezwaar en/of andere interventies. Het vraagstuk van wel of geen inrichting speelde daarbij veelal een rol.

Uit verder eigen onderzoek bij een beperkt aantal gemeenten blijkt dat er ook gemeenten zijn die tot afwijzing op grond van inrichtingsbegrip besluiten. De overkoepelende organisatie ‘De drie Notenboomen’ geeft aan dat zij hun Thomashuis-beheerders aanraadt zowel de juridische als bestuurlijke dialoog met gemeenten aan te gaan, in het geval van niet begunstigende besluiten.

Voor zover bekend zijn er in deze materie nog geen beroepszaken bekend, zodat er geen jurisprudentiële lijn te onderkennen valt.

Volledigheidshalve melden we nog dat door in het nu voorgestelde besluit een beroep te doen op de hardheidsclausule, de precedentwerking naar andere leefvormen wordt weggenomen.

De nu voorgestelde besluitvorming is afgestemd met collega I.M. Meurkens-Mannens die de pre-advisering op de bezwaarschriften heeft gedaan. Zij kan de argumentatie volgen en kan zich vinden in het voorgestelde te herziene besluit. Zij zal de portefeuillehouder adviseren de bezwaren gegrond te verklaren.

Resumerend:

- U wordt voorgesteld conform de u per bezwaarschrift voorgelegde adviezen vast te stellen dat in casus sprake is van een inrichting en de Participatiewet in beginsel daardoor een beroep op de beleidsregels energietoeslag 2022 uitsluit.
- Dat u echter op grond van artikel 5 van diezelfde beleidsregel toch tot een afwijkend besluit komt, namelijk dat er in de voorliggende situatie sprake is van zodanig bijzondere omstandigheden dat die rechtvaardigen dat er maatwerk moet worden georganiseerd.
- Dat die bijzondere omstandigheden vooral gelegen zijn in het gegeven dat de bewoners van het betreffende Thomashuis Venlo in tegenstelling tot de aanname dat inrichtingbewoners niet zelf kostendragend zijn, wèl zelf kostendragend blijken voor de door de energiecrisis veroorzaakte meerkosten. Daarmee verschilt de feitelijke situatie van de inwoners van het Thomashuis niet van anderen die wel in aanmerking komen voor de categoriale eenmalige energietoeslag.
- De bijzondere situatie en het tijdsverloop rechtvaardigen dat ter afdoening van uw besluit maatwerk wordt verleend.
- De inwoners van het Thomashuis waarvan de aanvraag om een energietoeslag is afgewezen, komen individueel alsnog in aanmerking voor een energietoeslag over 2022, zijnde een bedrag van €1.300,-- .